

عنوان مقاله:

تحلیل گفتمان انتقادی سطح پرکتیس گفتمانی آثار جلال آل احمد

محل انتشار:

اولین همایش علمی پژوهشی روانشناسی، علوم تربیتی و آسیب شناسی جامعه (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

امجد ایرانخواه - کارشناسی ارشد جامعه شناسی، آموزش و پرورش استان کردستان

امید قادرزاده - دانشیار دانشگاه کردستان، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، گروه جامعه شناسی

کمال خالق پناه - استادیار دانشگاه کردستان، دانشکده علوم انسانی و اجتماعی، گروه جامعه شناسی

خلاصه مقاله:

هدف از این پژوهش شناخت ریشه‌های گفتمان آل احمد و نحوه‌ی رویارویی آل احمد با گفتمان مدرنیته و غرب با بررسی سطح پرکتیس گفتمانی (تفسیر) آثار آلاحمد می باشد. جامعه‌ی آماری تحقیق دو کتاب مهم آل احمد، یعنی: غربزدگی 1431 (و در خدمت و خیانت روشن فکران) 1431 (، انتخاب شده‌اند که به نوعی تکمیلی همدیگر نیز هستند. تحلیل (داده‌ها در سطح تحلیل تفسیر صورت پذیرفته است. جلال آل احمد نیز به مثابه موجودی اجتماعی، یقیناً ذهنیتی تاریخمند و بسترمند دارد که نتیجه رابطه دیالکتیک گفتمانی زمان خویش است. با توجه به بررسی‌های این پژوهش اندیشه غرب زدگی مورد نظر آل احمد بر ساختی است از رابطه دیالکتیک میان گونه‌های گفتمانی روحانیون، روشن فکران، ملی‌گرایان. این گفتمانها هر کدام به نسبت‌هایی تکیه‌گاه اصلی شکلگیری ذهنیت جلال بوده‌اند ولی آنچه که بدیهی است عدم مؤثر و کارا بودن نقش هر کدام از آنها به تنهایی است. گفتمان دینی و تربیت مذهبی خانوادگی جلال جزو اساسی-ترین مجموعه‌ها و بسترهای تأثیرگذار بر شکلگیری ذهنیت آل احمد است. اهمیت جریان روشنفکری در نزد جلال باعث می‌شود تا بحثی تبارشناسانه راجع به تعریف و رسالت روشن فکران داشته باشد. در این راستا ردیابی گفتمان روشنفکری در آثار جلال بیشتر نمود می‌یابد همچنین یک از اساسی‌ترین مقوله‌هایی که آل احمد در گفتمان ملی بر آن تأکید دارد عرضه و جنم و غیرتی است که از دست رفته و باید دوباره آن را بدست آورد. پرکتیس‌های گفتمانی که میان گونه‌های گفتمانی قرار داشته‌اند نهایتاً در پیکره‌بندی مجددی از جانب جلال به صورت گفتمانی واحد تحت عنوان گفتمان غرب زدگی صورت بندی شده‌اند و در برابر گفتمان واحد غرب قرار گرفته است.

کلمات کلیدی:

تحلیل گفتمان، سطح پرکتیس گفتمانی، جلال آل احمد، غرب زدگی، در خدمت و خیانت روشن فکران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/439278>

